

ХЕШТЕГИ В ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРСІ

Анотація. Лексика інтернету має риси як письмового, так і усного різновидів мови, зберігає в собі деякі риси технічного жаргону, але також наповнена загальноживаною лексикою, формується за принципами освіти неформальної лексики. Величезна віртуальна територія, інтернет, пропонує користувачеві широку палітру майданчиків: ЗМІ, блоги, інформаційні сайти, магазини й аукціони, реклама, платіжні та пошукові системи, електронна пошта, чати, форуми, месенджери, соціальні мережі тощо. Кожен майданчик стосується різних тем, виявляє великий набір смислів, пропонує різноманітну за змістом інформацію. Дискурс інтернету має складний характер, він складається з безлічі самостійних тематичних центрів: політика, економіка, спорт, культура, освіта тощо. На сучасному етапі розвитку лінгвістики саме інтернет-дискурс, найбільшою мірою англійськомовний, є основним джерелом розширення лексичного складу мови. Основним шляхом поповнення словникового складу є словотвір. Найбільш поширенішими в інтернет-дискурсі є такі способи словотворення, як деривація, конверсія, редукція.

На особливу увагу заслуговує також синтаксис інтернет-дискурсу. Характерною рисою синтаксису мови Мережі є тенденція до аграматизмів, тобто відхилення від синтаксичних і пунктуаційних норм літературної мови. Аграматизм у чатах проявляється найчастіше в недостатній або невірній розстановці розділових знаків і значно рідше – в неузгодженості, порушенні формально-синтаксичного зв'язку між частинами висловлювання і різного роду обривах. Розділові знаки у віртуальному повідомленні беруть участь у створенні додаткової смислової значущості тексту, причому їх кількість відповідає силі емоцій. Стилистична навантаженість різних знаків пунктуації неоднакова. Порівняно нещодавно в інтернет-комунікації були створені особливі аббревіатури, які можуть передавати як скорочені речення, так і слова, і базуються на принципі транскрибованої передачі інформації.

Ключові слова: інтернет-дискурс, віртуальна комунікація, мережева структура, тематичні центри.

Постановка проблеми. Вибір інтернет-дискурсу як об'єкта дослідження продиктовано особливою прагматичною значущістю, яку має інтернет-комунікація. Процес розвитку інтернету супроводжується формуванням певних норм і вимог як лінгвістичного, так і екстралінгвістичного характеру, пов'язаних з організацією та структуруванням інтернет-простору.

Актуальність роботи визначається тим, що нині інтернет-дискурс є універсальним інструментом інтеграції культур. Завдяки своїй інтерактивності, ефекту присутності та інформаційній наповненості, а також завдяки використанню мережевої навігації він перевершує інші засоби комунікації по наданих можливостях спілкування [2]. Крім того, актуальність роботи пов'язана з недостатньою вивченістю лінгвістичної своєрідності цього сучасного типу дискурсу і ролі його складників,

а також необхідністю подальшої розробки теорії функціональних стилів на матеріалі засобів масової комунікації.

Метою статті є розгляд синтаксису інтернет-дискурсу, а саме хештегів.

Виклад основного матеріалу. У широкому розумінні дискурс можна розглядати як складне комунікативне явище, мовленнєву дію, яка включає в себе як соціальний аспект, що характеризує комунікантів, так і процеси виробництва і сприйняття повідомлення. У вузькому розумінні дискурс являє собою зв'язну послідовність мовних одиниць, відтворених комунікантів для сприйняття співрозмовником у конкретний момент часу, в конкретному місці, керуючись конкретною метою [2].

На підставі проведеного аналізу термінів, що визначають «дискурс», нами була прийнята дефініція, запропонована О.О. Селівановою, в якій дискурс визначається як «замкнута цілісна комунікативна ситуація, складниками якої є комуніканти і текст як знаковий посередник, зумовлена різними факторами, які опосередковують спілкування і розуміння (соціальними, культурними, етичними і т.п.)» [3].

Інтернет-комунікація характеризується такими рисами, як поліфонічність, гіпертекстові і інтерактивні можливості мережі, анонімність і дистантність.

Дискурс інтернету – це глобальне полідискурсивне родове явище, що включає в себе велику кількість субдискурсів. Субдискурс – це локальний елемент глобального дискурсу Мережі, що дає змогу охарактеризувати тематичне, жанрове, мовне оформлення повідомлень, поданих на будь-якому майданчику в інтернеті [4].

В інтернет-дискурсі функціонують власні жанри, в яких реалізуються як загальні, так і індивідуальні властивості, характерні виключно для цього типу дискурсу. Дискурсивні жанри – це стійкі типи висловлювань в уже сформованих формах спілкування, жорстко зумовлених у віртуальному середовищі певними технічними параметрами.

Віртуальні жанри ще не оформилися остаточно, вони будуть розвиватися і видозмінюватися з огляду на розвиток інтернет-технологій. Нині можна запропонувати такі найпоширеніші жанри інтернет-дискурсу, як чат, ICQ, соціальна мережа, інтернет-блог, ком'юніті (мережеві спільноти) [6].

З позицій соціолінгвістичного підходу ми можемо говорити про віртуальний дискурс як про лінгвістичну категорію, що поєднує в собі ознаки особистісно орієнтованого і статусно орієнтованого дискурсу.

Концептуальною ознакою структури дискурсивної системи інтернету є реальність і віртуальність її субдискурсів. Реальними, на наш погляд, варто вважати ті субдискурси, які представлені на видимому модулі, на відкритій інтернет-сторінці і можуть бути повною мірою зрозумілі і задіяні для роботи користувачем.

Реальні субдискуси користувач бачить як звичний оформлений текст, що виражений будь-якими відомими жанрами: розповідь, репортаж, замітка тощо.

Протилежне явище – віртуальний субдискурс – це інформація, яка мається на увазі, захована в посиланнях, в глибині тривимірного мережевого простору. У віртуальному субдискурсі людина «має на увазі» інформацію, передбачає її наявність у глибині дискурсу Мережі. Інтернет як медіа відображає все інформативне і подієве багатство реальної дійсності.

На сучасному етапі розвитку лінгвістики саме інтернет-дискурс, найбільшою мірою англомовний, є основним джерелом розширення лексичного складу мови. Основним шляхом поповнення словникового складу є словотвір. Найбільш поширеними в інтернет-дискурсі є такі способи словотворення, як деривація, конверсія, редукція.

На особливу увагу заслуговує також синтаксис інтернет-дискурсу. Характерною рисою синтаксису мови Мережі є тенденція до аграматизмів, тобто відхилення від синтаксичних і пунктуаційних норм літературної мови. Аграматизм у чатах проявляється найчастіше в недостатній або невірній розстановці розділових знаків і значно рідше – в неузгодженості, порушенні формально-синтаксичного зв'язку між частинами висловлювання і різного роду обривах.

Практично повне збереження синтаксичних норм відбувається в інтернеті лише в разі використання як засобу спілкування електронної пошти, а також асинхронного спілкування в соціальних мережах або на форумах. Переважна втрата синтаксичних норм відбувається, як правило, в соціальних мережах, де є можливість синхронного спілкування, в чатах, а також на ігрових серверах.

Розділові знаки у віртуальному повідомленні беруть участь у створенні додаткової смислової значущості тексту, причому їх кількість відповідає силі емоцій. Стилістична завантаженість різних знаків пунктуації неоднакова.

Деякі з особливостей спілкування в інтернеті вже закріпилися в мові і активно використовуються не тільки в Мережі, а й повсякденному неформальному письмовому спілкуванні [5].

Наприклад, певні абрєвіатури вже добре відомі безлічі користувачів і однозначні. Це такі абрєвіатури, як *ASAP* – *As Soon As Possible*, *4U* – *for you*, *Thx* – *Thank you*, *L8* – *late*, *UR@skul* – *you are at school*.

Щодо особових займенників, то найпоширенішими в англомовному інтернет-дискурсі є займенники “*I*” (1-ої особи однини) та “*we*” (1-ої особи множини).

У мережевих текстах часто спостерігаються порушення пунктуаційних правил, а пунктуація в мережевих текстах досить ситуативна. Порівняно нещодавно в інтернет-комунікації були створені особливі абрєвіатури, які можуть передавати як скорочені речення, так і слова, і базуються на принципі транскрибованої передачі інформації.

Для інтернет-сленгу в англійській мові ми надали таку класифікацію:

- 1) абрєвіація;
- 2) усічення;
- 3) словоскладання;
- 4) афіксація;
- 5) ерративи;
- 6) неологізми.

До першої групи, «абрєвіації», ми зараховуємо скорочені елементи слів, об'єднаних в одне поєднання:

Abt (*about*) – близько, про, щодо і т.д.; *B4* (*before*) – до; *Bb* (*bye-bye*) – бувай; *Cmpt*; *LOL* (*laughing out loud*) та інші.

До другої групи, «усічення», ми зараховуємо слова, утворені шляхом скорочення слова: *App* (*application*) – додаток; *Awk* (*awkward*) – незручна ситуація; *Bro* (*brother*) – брат.

Третя група, «словоскладання»:

Bodylapse – серія фотографій, знятих у процесі змін тіла, таких як вагітність, зниження ваги і бодібілдинг. За допомогою цих фотографій люди показують свій прогрес.

Netizen (*Internet + citizen*) – «громадянин/житель» інтернету, активний інтернет-користувач.

Nexterday (*next + yesterday*) – післязавтра.

Четверта група, «афіксація»: *Addy* (*address*) – адрес; *Homie* (*homebody*) – свій хлопець / своя дівчинка; *Hubby* (*husband*) – чоловік; *Internetting* – користування інтернетом.

П'ята група, «ерративи», тобто навмисне порушення норми. Сюди ми зараховуємо граматично неправильні написання слова, які тим не менш зрозумілі з першого прочитання. Такі спрощення написання слів є наслідком економії часу.

Іноді вони утворюються в результаті різних помилок, а іноді навмисно:

Wut – замість *what*; *Dat* – замість *that*; *Luv* – замість *love*; *Bruh*, *broseph* – замість *brother*; *Cuz* – замість *because*.

Шоста група, «неологізми», включає в себе слова, що позначають нові поняття і предмети:

Anglo-klaxon – так називають гучних англомовних людей, зазвичай американців;

Birth vegan – так називають людину, яка ніколи не їла м'яса; вегетаріанець від народження;

Duck face – дослівно «качине обличчя», різновид селфі, на якому губи випинаються вперед, ніби нагадуючи качиний дзьоб.

Таким чином, граматичні та лексичні особливості комунікації в інтернет-ресурсах зумовлені вираженням емоцій і оцінок, використанням експресивної графіки, лексики і синтаксису.

На лінгвістичне оформлення текстів впливають вік, освіта, фах, стать. Отже, лібералізація норм літературної мови, послаблення певних стилістичних обмежень, збільшення варіативності мовних одиниць і слововживання загалом, неконтрольований потік іншомовної лексики є характерними для епохи новітніх інформаційних технологій.

Висновки. Таким чином, інтернет-дискурс є особливим типом дискурсу, що має свою специфічну структуру та правила. Під час інтернет-комунікації є безліч способів створення унікальності користувача в мережі Інтернет, наприклад, використання різних графічних емоцій, тобто смайликів, вираження почуттів, як за допомогою повторення букв, так і за допомогою рясного використання пунктуаційних знаків, створення власної репрезентації у вигляді «нікнейма», інтеграція аспектів усного мовлення в письмовий варіант мови, який використовується в інтернеті тощо.

Література:

1. Арнольд И.В. Основы научных исследований в лингвистике. Москва : Высшая школа, 1991. 140 с.
2. Карасик В.И. О категориях дискурса. Волгоград : Перемена, 2002. 477 с.

3. Селіванова О.О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2010. 844 с.
4. Crystal D. Language and the Internet. London : Cambridge University Press, 2001. 275 p.
5. Kehoe A. Social Tagging: A new perspective on textual 'aboutness' Methodological and Historical Dimensions of Corpus Linguistics. Helsinki, 2011. URL: http://www.helsinki.fi/varieng/journal/volumes/06/kehoe_gee/ (дата звернення: 14.09.2019).
6. Monroy-Hernández A. Shouting Fire in a Crowded Hashtag. URL: <https://socialmediacollective.org/2011/08/31/shouting-fire-in-a-crowded-hashtag/> (дата звернення: 4.10.2019).

Koltsova Yu. Hashtags in the Internet discourse

Summary. The vocabulary of the Internet possesses features of both written and oral speech; it also retains some of the features of technical jargon, but it is also filled with general and slang vocabulary, which is formed on the principles of education of informal vocabulary. The vast virtual territory, the Internet, offers a user a wide variety of platforms: media, blogs, information sites, shops and auctions, advertising, payment and search engines, email, chats, forums, messengers, social networks, etc. Each site is devoted to different topic and reveals a large set of meanings, offers a variety of content information. The discourse of the Internet has a complex, complicated nature; it consists of many independent thematic

centres: politics, economics, sports, culture, education, etc. At the present stage of the development of linguistics, Internet discourse, to the greatest extent in English, is the main source of the expansion of the lexical composition of the language. The main way to add vocabulary is word formation. The most common in Internet discourse are such ways of word formation as derivation, conversion, reduction.

A characteristic feature of web language syntax is the tendency for grammaticisms, that is, deviations from the syntactic and punctuation norms of literary language. Agrammatism in chats is most often manifested in the insufficient or incorrect placement of punctuation marks and much less often – in the inconsistency, the violation of the formal-syntactic connection between parts of the utterance and all sorts of breaks.

Punctuation marks in a virtual message are involved in the creation of additional semantic significance of the text, and their number corresponds to the power of emotions. The stylistic loading of the various punctuation marks is different. More recently, special acronyms have been created in Internet communications that can convey both short sentences and words, and are based on the principle of transcribed information transmission.

Key words: Internet discourse, virtual communication, network structure, topic centres.